

O așezare din Epoca Bronzului din Muntenia Centrală

Cristian Schuster

cristianschuster@yahoo.com

Traian Popa

Laurențiu Mecu

mecu_laurentiu@yahoo.com

Asupra cercetărilor arheologice din arealul Schitu-Cămineasca-Bila din județul Giurgiu, am zăbovit de mai multe ori¹. Zona în care este situată așezarea de Epoca Bronzului, care face obiectul prezentei intervenții, anume Schitu-*Gaura Despei*, se găsește pe terasa înaltă (cca 30 m) din dreapta văii Câlniștei, râu al cărui curs „*traversează*” aproximativ mijlocul județului Giurgiu, într-o zonă flancată în partea sa vestică de o vale abruptă.

Așezarea de din punctul „*Gaura Despei*” se află la aproximativ 1,5 km vest de centrul localității Schitu și la cca 2.500 m de o un alt sit din aceeași epocă, anume cel din punctul „*La Conac*”². O parte din așezare, cu precăderea partea sa superioară, a fost deranjată de terasări, plantațiile de viță de vie și de alte activități agricole, în special, de arăturile adânci.

A fost cercetată o suprafață săpată de 334,60 mp (pl. I)³, compusă din nouă secțiuni (S.I-S.IX) și opt casete (C.1-C.8)⁴. Despre stratigrafie se pot spune următoarele: stratul vegetal a avut, în general, o grosime de 0,30-0,35 m; a urmat de un strat getic, de culoare maro-cenușie, care mergea cu grosimea până la maximum 0,27 m; la baza stratului getic au fost găsite, mai ales în zona S.I și S.VIII, fragmente ceramice din Hallstatt-ul Mijlociu, cultura Basarabi; stratul următor a aparținut Bronzului Timpuriu, culturii Glina; avea o grosime de până la 0,30 m, prezentând o culoare castanie; în rare locuri, nivelul din Bronzul Timpuriu a fost „*perforat*” de două complexe ale culturii Tei, faza a IV-a; trebuie precizat că, nu am identificat un nivel propriu-zis din Bronzul Târziu; la baza stratului Glina s-au descoperit câteva fragmente ceramice eneolitice, aparținând culturii Boian.

Bronzului Târziu (cultura Tei) i-au aparținut două gropi menajere:

- G.7 era situată în S.VIII, □ 1, la -0,65 m, ajungând la adâncimea de -1,24 m; era ușor tronconică, gura având un diametru de 0,79 m, iar baza de 0,88m⁵;

---

¹ Schuster, Popa 1995; Schuster 1997; Sîrbu, Schuster, Popa 1997; Schuster, Popa 2007; Schuster, Popa 2009a; Schuster, Popa 2009b; Schuster, Popa 2010; Schuster, Fântâneau 2005; Schuster, Fântâneau 2007.

² Schuster 1997a, 204.

³ Casetele au avut rolul de a permite studierea mai bună a unor complexe. S.I-S.VII au fost practicate perpendicular pe valea Câlniștei, având, în consecință, orientarea nord-sud, iar S.VIII-S.IX pe malul abrupt a unei văi ce intra pe direcția nord-sud în terasă. Cele două secțiuni erau situate la vest de S.I, fiind orientate nordvest-sudest.

⁴ Cu privire la dimensiunile secțiunilor, acestea erau de: S.I-S.VII = 20,00 x 2,00, S.VIII-S.IX = 10,00 x 2,00 m. Casetele deschise au fost de C.1 la S.I, □ 2 = 2,00 x 1,50 m, C.2 la S.II, □ 4 = 2,00 x 1,50 m, C.3 la S.III, □ 2-3 = 3,00 x 0,50, C.4 la S.III, □ 3-4 = 2,70 x 0,50 m, C.5 la S.III, □ 1 = 1,00 x 0,50 m, C.6 la S.IV, □ 2 = 1,50 x 0,50 m, C.7 la S.V, □ 3 = 2,00 x 1,50 m și C.8 la S.VIII, □ 2 = 1,50 x 1,00 m.

⁵ Inventar gropii a fost deosebit de modest, fiind alcătuit din fragmente ceramice, oase de animale și bucăți mici de chirpici; datare Tei IV.

• G.12 a fost surprinsă în S.IX, □ 2, la -0,62 m, ajungând la -1,45 m; era tronconică, gura având un diametru de 0,84 m, iar baza de 0,97 m⁶.

Bronzul Timpuriu (cultura Glina) a fost reprezentat de câteva construcții de suprafață (locuințe) și de două gropi menajere. Prezența vestigiilor Glina la Schitu-*Gaura Despei* nu este o apariție inedită pe harta județului Giurgiu. Până în prezent au identificate 47 de puncte cu materiale ale acestei manifestări din Bronzul Timpuriu⁷

Așezarea de la Schitu se găsește, așa cum s-a văzut, pe terasa înaltă a Câlniștei. Terasa înalte ale unor ape curgătoare au fost alese și de alte comunități Glina din județul Giurgiu, precum cele de la Mihăilești-*Tufa*, Varlaam, Mironcești-*Coastă*, *Conac* și *Malul Roșu*, toate pe Argeș, Milcovăț-*La Dig* pe Milcovăț sau Letca Veche pe Glavacioc⁸.

La Schitu au fost documentate un număr de șase locuințe:

• L.3 (pl. II/1) a fost situată în S.II, □ 5 și C.2, la adâncimea de -0,47 m⁹; materialul arheologic, compus din ceramică și chirpici, a avut dispersie de 2,74 x 1,98 m;

• L.4 (?) s-a identificat în S.III, □ 7, la adâncimea de -0,49 m; fusese puternic afectată, materialul arheologic păstrându-se pe o suprafață de 0,58 x 0,69 m;

• L.5 fusese amplasată în S.IV, □ 2, C.6, la adâncimea de -0,52 m; materialul arheologic, compus din ceramică și chirpici, a avut dispersie de 1,34 x 1,07 m;

• L.6 (?) era situată tot în S.IV, □ 8, la adâncimea de -0,54 m; fusese puternic afectată, materialul arheologic păstrându-se pe o suprafață de 0,67 x 0,43 m;

• L.7 (pl. II/2) s-a săpat în S.III, □ 4-5, și C.3 și C.4, la adâncimea de -0,53 m¹⁰; acest complex a avut dimensiunile sesizabile astăzi de 4,01 x 2,32 m; în colțul s-a identificat o groapă, posibil inițial de provizii, acum plină de resturi menajere (oase de animale, cenușă, cărbuni, ceramică fragmentară și bobite de chirpici); o groapă getică a tăiat locuința;

• L.8 era situat în S.V, □ 3, și C.7, la adâncimea de -0,50 m; dimensiunile sale au fost de 1,73 x 0,86 m;

O analiză a acestui tip de adăpost a comunităților Glina de pe întregul lor areal de răspândire, ne arată că, majoritatea acestora, la fel ca și la Schitu, aveau o formă greu clar detectabilă pe cale arheologică. Probabil cele mai multe fuseseră rectangulară cu colțurile ușor rotunjite. În acest sens vorbesc și complexe identificate și în alte situri din județul Giurgiu, precum cele de la Mihăilești-*Tufa* și Varlaam¹¹; excepție nu fac nici alte zone din Muntenia și Oltenia¹².

⁶ Inventar compus din fragmente ceramice, oase de animale, bobite de chirpici și cenușă; datare Tei IV.

⁷ Schuster, Popa 2009a.

⁸ Schuster 1989; Schuster 1992; Schuster 1995; Schuster 1996; Schuster 1997a, 30; Schuster, Popa 1995; Schuster, Popa 2000; Schuster, Popa 2008; Schuster, Popa 2009a; Schuster, Fântâneau 2003; Schuster, Fântâneau 2005.

⁹ Schuster 1997a, fig. 21/1; Schuster 1997b, fig. 10/1.

¹⁰ Schuster 1997a, fig. 21/2; Schuster 1997b, fig. 10/2; Schuster, Popa 2001, fig. 2/2.

¹¹ Schuster 1989, 236 sq.; Schuster 1992, 35 sqq.; Schuster 1997a, 38, 195 sq.; Schuster, Popa 1995, 20 sq.

¹² Amintim așezările muntene de la Greci, Drăgănești-Olt-*Corboaică*, Crivăț, Odaia Turcului, Căscioarele-*Cătălu*, și *Mănăstirea Cătălu*, București-*Ciurel* și *Militari-Câmpul Boja* și cele oltene de la Govora Sat-*Runcuri*, Ostrovul Corbului, vezi Roman 1976; Roman 1985a; Roman 1985b; Roman 1986; Roman 1987; Roman 1988a; Roman 1988b; Roman 1996; Roman 1998; Ulanici, Trohani 1975; Ulanici 1978; Ulanici 1979a; Ulanici 1979b; Nica, Schuster, Zorzolui 1995; Schuster 1997a; Schuster 1997b; Schuster, Fântâneau 2003; Schuster, Fântâneau 2005.

Toate construcțiile de suprafață, deci inclusiv cele de la Schitu, au fost ridicate în aceeași tehnică¹³. Pe un schelet din lemn și împletituri de nuiele s-au aplicat straturi dintr-un amestec de lut, paie tocate și, uneori, pleavă. Dacă în cazul unor *locuințe* mai mari, masa de chirpici se dovedește mai însemnată, în cel al colibelor cu pereții subțiri, pomosteala a fost în cantitate mai redusă. Grosimea parilor care au constituit scheletul de lemn a fost la Schitu între 0,05-0,08 m, așa cum ne demonstrează amprențelor lor pe bulgării de chirpici. Din păcate nu am descoperit urmele de la parii ce, probabil, au fost înfițiți în sol. Aspect care concordă și cu situația din cele mai multe situri Glina, unde, de asemenea, nu au fost documentate găuri de par.

Referitor la gropile găsite la Schitu se pot spune următoarele:

- G.3 a fost cercetată în S.III; pornea de la -0,73 m, ajungând la adâncimea de -1,30 m; era piriformă, cu gura foarte probabil ovală (1,02 x 0,96 m ?), la -0,84 m adâncime se deschidea ușor, păstrând aceeași dimensiuni (1,11 x 0,99 m) până la bază; inventar sărac, alcătuit din resturi menajere (chirpici, oase de animale, cenușă, fragmente ceramice);

- G.6 era situată L.7, pornind de la nivelul acesteia (-0,74 m)¹⁴.

Gropile de provizii, de categoria ultim menționate, sunt o raritate în mediul Glina. Gropi cu destinație similară au fost documentate la București-*Ciurel* și Udeni¹⁵. Grosul lotului de gropi au fost identificate înafara perimetrului unor locuințe¹⁶. Gropi de tipul celor descoperite în arealul Schitu s-au investigate și la București-*Cățelu Nou*, București-*Militari-Câmpul Boja*, Mihăilești-*Tufa*, Drăgănești-Olt, Varlaam și Morărești.

Materialul arheologic al culturii Tei IV nu a fost prea bogat. Din categoria pieselor litice, sunt de amintit numai două așchii de silex.

Chiar dacă lotul de ceramică a fost destul de restrâns, el ne-a permis, totuși, a identifica trei tipuri după pastă. Cea grosieră, cu impurități mai mari (ceramică pisată, pietricele, nisip mai mare), semifină (nisip mărunț) și fină (lut bine ales). Arderea a fost deficitară în cazul ceramicii grosiere; mai bună și uniformă este la ceramică semifină și fină. Culoarea predominantă la cele două categorii din urmă a fost neagră sau cărămiziu-roșcat. Portocalie/maronie și cenușie a fost ceramică grosieră.

Din păcate nu s-au putut reconstitui prea multe forme. Se remarcă castroanele tronconice cu umăr bine profilat (pl. IV/1), cu buza răsfrântă spre exterior (pl. IV/2-3) sau aproape dreaptă, recipientele în formă de ghiveci cu pereții ușori curbați și buza adusă spre interior (pl. IV/4), sau aproape cilindrice, ceștile.

Au fost găsite torți în bandă lată și îngustă, ambele ușor supraînălțate, unele cu terminație ascuțită. În secțiune ele sunt ovale, rotunde, triunghiulare sau aproape rectangulare.

O parte dintre torțile supraînălțate au fost prevăzuți în zona de maximă curbură cu butoni, coastă orizontală.

Pe suprafața fragmentelor de la vasele din pastă grosiere este vizibil decorul făcut cu măturica („*Besenstrichverzierung*”). Recipientele din pastă fină și semifină au fost ornate prin tehnica împunsăturilor succesive („*Stichkannaltechnik*”) atât pe corp cât

¹³ Schuster 1997a, 39 sq.

¹⁴ Schuster 1997a, 41, 205 și fig. 21/2.

¹⁵ Schuster 1997a, 42; Schuster 1997b, 107.

¹⁶ Schuster 1997a, 41; Schuster 1997b, 105.

și pe buză și torți cu diferite forme geometrice (benzi de linii horizontale și verticale, triunghiuri hașurate, triunghiuri din linii triple, linii în zigzag (pl. IV).

Lotul de material din Bronzul Timpuriu (cultura Glina) a fost mai bogat. Astfel, din piatră au fost lucrate următoarele piese: un percutor de silex, descoperit la adâncimea de 0,35 m, de formă cubică, cu lungimea laturii de 4,5 cm, afectat de desprinderi accidentale; lamă de culoare crem-deschis, cu textură fină, cu lungimea de 5,5 cm, lățimea mezială de 2 cm și grosimea de 0,5 cm a fost pusă în evidență la adâncimea de 0,40 m¹⁷; la adâncimea de 0,30-0,40 m a fost pus în evidență un fragment distal de lamă cu lungimea de 7 cm, lățimea de 3,5 cm și grosimea de 1 cm¹⁸.

Din lut ars au fost modelate fusaiole (a fost descoperită o piesă lucrată dintr-un fragment ceramic) și o greutate piramidală¹⁹.

În ceea ce privește olăria, inițial am considerat că avem de-a face de cu două mari tipuri de ceramică după compoziția pastei²⁰. Noua analiză pe care am întreprins-o, ne-a dovedit că ipoteza respectivă este eronată. Trebuie, de fapt, să vorbim de trei categorii: ctg. A, vase lucrate dintr-o pastă care avea în compoziția sa un nisip cu bobul mare, pietricele și, deseori, ceramică pisată; prezența impurităților nu a fost estompată la suprafața recipientelor de slipul aplicat; ctg. B, vase realizate dintr-o pastă cu impurități de dimensiuni reduse, acoperite, în general, de slipul aplicat; ctg. C, vase modelate dintr-o pastă bine aleasă și frământată, având puține și numai mici impurități în compoziție, uneori și mica.

Ceramica de ctg. A este în majoritatea cazurilor insuficient arsă. De aici și fragilitatea recipientelor modelate din această categorie de pastă. Foarte probabil, la slaba ardere au contribuit tipul de instalație de „coacere” a vaselor și combustibilul de calitate calorică redusă folosit. A doua categorie de ceramică (ctg. B) s-a dovedit mai bine arsă, lipsa unor impurități majore și cantitatea redusă a impurităților în general a permis o transmitere mai bună a căldurii. Dar, cu toate acestea, și recipientele lucrate din această pastă au un grad sporit de fragilitate. Ultima categorie de ceramică, anume cea fină, este optim arsă, lutul curat permițând o difuziune propice a căldurii.

Au putut fi reconstituite următoarele forme ale recipientelor²¹:

● Tipul 1. Vasele sac: Tip 1.1 = cu fundul plat, rareori reliefat față de corp, pereții ușor curbați și gura, câteodată, în formă de pâlnie²²; Tip. 1.2 = cu fundul plat, corpul ușor globular și gura ușor evazată (pl. III/5)²³; Tip. 1.3 = cu gâtul abia schițat, cilindric (pl. III/2-3)

● Tipul 2. Vasele borcan, cu pereții ușor aduși la forma literei „S” prelungă, uneori având gura dreaptă²⁴;

¹⁷ Este vorba despre o lamă proximală, cu talon accidentat, bulb cu stigmat de percuție dură, secțiune transversală trapezoidală, profil rectiliniu și marginile lungi afectate de desprinderi accidentale de dimensiuni reduse.

¹⁸ Pe latura stângă piesa prezintă rețușe directe, abrupte, continui, latura fiind însă afectată de desprinderi accidentale, care apar în negativ pe fața dorsală și ventrală, inițiate din extremitatea dorsală; versantul drept al suprafeței dorsale prezintă lustru microscopic dispus neregulat; profilul piesei este concav, secțiunea transversală trapezoidală, iar materia primă este silexul de culoare crem-deschis cu textură grosieră.

¹⁹ Schuster 1997a, 75, 77; Schuster 1998b, 20 și fig. 9/8; Schuster, Fântâneau 2007, 18.

²⁰ Schuster 1997a, 57.

²¹ Repertoriul formelor are ca bază categoriile stabilite de Schuster 1997a, 60 sqq.

²² Schuster 1997a, 61; Schuster, Fântâneau 2007, 24

²³ Schuster 1997a, fig. 114/4; Schuster, Fântâneau 2007, 24.

²⁴ Schuster 1997a, fig. 113/3, 114/1; Schuster, Fântâneau 2007, 25.

● *Tipul 3. Vasele în formă de ghiveci de flori*: Tip 3.1 = cu pereții înclinați înafară, uneori cu buza răsfrântă spre exterior²⁵; Tip 3.2 = cu pereții ușori curbați și buza adusă spre interior; Tip 3.3 = aproape cilindrice²⁶;

● *Tipul 4. Vase globulare*: Tip 4.1 = cu gâtul arcuit, uneori mai scurt, și marginea, în general, trasă spre exterior; Tip 4.2 = cu gura în formă de pâlnie²⁷; Tip 4.3 = cu gâtul aproape cilindric²⁸;

● *Tipul 5. Vase bitronconice*;

● *Tipul 6. Amfore*: Tip. 6.1 = cu corpul bombat și buza trasă spre exterior;

● *Tipul 7. Castroane*: Tip 7.1 = ușor arcuite, uneori având un corp pronunțat rotunjit și buza trasă spre interior²⁹; Tip 7.2 = tronconic, cu umăr mai bine sau mai puțin clar marcat și buza răsfrântă spre exterior³⁰; Tip 7.3 = evazat, cu diferite deschideri, având, după caz, buza arcuită ușor spre interior, exterior sau aproape cilindrică³¹;

● *Tipul 8. Străchinile*: Tipul 8.1 = cu pereții drepecți sau ușor curbați, uneori de formă tronconică, cu buza dreaptă sau ușor arcuită, uneori îngroșată în partea interioară sau exterioară, fund drept, rotunjit sau ușor concav (fig. 16/fragmentul doi de pe rândul de jos); Tipul 8.2 = cu pereții ușor curbați sau corpul semisferic, uneori cu umărul rotunjit, cu buza trasă spre exterior sau interior (pl. III/1, 6);

● *Tipul 12. Cești*: cu corpul globular, gât scurt și buza trasă spre exterior; cu corp bombat și gât aproape cilindric;

Au fost descoperite torci în bandă lată, înguste, tubulare, tortițe orizontale, de la un vas care se agăța („*Hängegefäß*”)

Ornamentul cel mai ilustrativ al ceramicii Glina, sunt găurile-buton, executate, probabil cu un băț, trestie sau os, din interior spre exterior. Ele pot fi găsite sub buza, uneori împreună cu un *brâu alveolat*, acesta tras din pasta vasului, pe gât, chiar pe umăr.

Notabil este că în așezarea de la Gaura Despei am găsit și un fragment ceramic, decorat cu găuri-buton practicate din exterior spre interior.

Dintre formele de decor plastic, amintim brăul care încinge întregul corp al recipientului, segmente de grâu, brăuri duble, proeminențele (conice, tronconice, cu șa), coastele verticale.

Au fost descoperite și câteva fragmente încadrabile în ceramica de tip Cățelu Nou-Mironești, manifestare a pre-Glina a Bronzului Timpuriu. În S.VIII, □ 6, la adâncimea de -0,85 m, au fost identificate mai multe cioburi, dintre care două, prin decor, respectiv tip de apucătoare, ne-au atras atenția. Este vorba de de un ciob dintr-un *castron tronconic, cu umăr clar marcat și buza răsfrântă spre exterior*, prevăzut cu o toartă verticală „*falsă*”, supraînălțată, decorată la partea ei superioară de crestături.

Celălalt fragment ceramic provine tot de la un castron, fiind „*dotat*” cu o tortiță verticală, perforată orizontal. Acest recipient trebuie inclus în categoria vaselor de atârnat („*Hängegefäß*”).

²⁵ Schuster 1997a, fig. 112/5, 114/5; Schuster, Fântâneanu 2007, 25.

²⁶ Schuster 1997a, fig. 110/2; Schuster, Fântâneanu 2007, 25.

²⁷ Schuster 1997a, fig. 111/6; Schuster, Fântâneanu 2007, 26/

²⁸ Schuster 1997a, fig. 112/1, 3-4, 113/2; Schuster, Fântâneanu 2007, 26.

²⁹ Schuster 1997a, fig. 113/1; Schuster, Fântâneanu 2007, 28.

³⁰ Schuster 1997a, fig. 114/2; Schuster, Fântâneanu 2007, 28.

³¹ Schuster 1997a, fig. 110/6, 113/6, 115/2, 6; Schuster, Fântâneanu 2007, 28.

Bibliografie

Nica, Schuster, Zorzoliu 1995

M. Nica, C. Schuster, T. Zorzoliu, *Cercetările arheologice în tell-ul gumelnițeano-sălcuțean de la Drăgănești-Olt, punctul Corboaica-campaniile din anii 1993-1994*, CAANT 1, 9-45.

Roman 1976

P. Roman, *Die Glina-Kultur*, PZ 51/1, 26-42.

Roman 1985a

P. Roman, *Perioada timpurie a epocii bronzului tracic în Oltenia*, Thraco-Dacica 6/1-2, 116-122.

Roman 1985b

P. Roman, *Cercetări la Govora Sat-Runcuri în 1977*, SCIVA 36/4, 279-297.

Roman 1986

P. Roman, *Perioada timpurie a epocii bronzului pe teritoriul României*, SCIVA 37/1, 29-55.

Roman 1987

P. Roman, *Despre istoricul cercetărilor și stratigrafia unor așezări din Ostrovul Corbului*, SCIVA 38/4, 335-365.

Roman 1988a

P. Roman, *Așezările epocii bronzului de la Ostrovul Corbului (județul Mehedinți)*, SympThrac 6, Piatra Neamț, 40-43.

Roman 1988b

P. Roman, *Ostrovul Corbului (Rumänien) und Malé Kosihy (Tschechoslowakei)*, SlovArch 36/1, 217-224.

Roman 1996

P. Roman, *Ostrovul Corbului. Istoricul cercetării. Săpăturile arheologice și stratigrafie/ Ostrovul Corbului. Forschungsgeschichte. Archäologische Grabungen und Stratigraphie*, I/1a, București, 1-65.

Roman 1998

P. Roman, *Aufzeichnungen aus den Grabungsheften zu den Forschungen in den bronzezeitlichen Ansiedlungen von Ostrovul Corbului und Ostrovul Moldova Veche*, în C. Schuster (red.), *Die Kulturen der Bronzezeit in dem Gebiet des Eisernen Tores. Kolloquium in Drobeta-Turnu Severin (22.-24. November 1997)*, Rumänisch-Jugoslawische Kommission für die Erforschung der Region des Eisernen Tores, Archäologische Abteilung, Bd. 2, Bukarest, 17-31.

Schuster 1989

C. Schuster, *Așezări din epoca bronzului pe cursul pe cursul inferior al Argeșului*, SympThrac 7, Tulcea, 236-237.

Schuster 1992

C. Schuster, *Așezări Glina pe cursul inferior al Argeșului și Valea Câlniștei (I)*, Mihăilești-Tufa, Thraco-Dacica 13/1-2, 35-41.

Schuster 1995

C. Schuster, *Cercetări arheologice în așezarea culturii Glina de la Varlaam, județul Giurgiu*, CCDJ 13-14, 53-63.

Schuster 1996

C. Schuster, *Considerații privind așezările culturii Glina*, Drobeta 7, 12-17.

Schuster 1997a

C. Schuster, *Perioada timpurie a epocii bronzului în bazinele Argeşului și Ialomiței Superioare*, Bibliotheca Thracologica 20, București.

Schuster 1997b

C. Schuster, *Despre locuințele culturii Glina*, MemAntiq 21, 85-114.

Schuster 1998

C. Schuster,

Schuster, Fântâneau 2003

C. Schuster, C. Fântâneau, *Considerații privind habitatul în Bronzul Timpuriu între Carpații Meridionali și Dunăre. Cultura Glina*, Drobeta 13, 7-15.

Schuster, Fântâneau 2005

C. Schuster, C. Fântâneau, *Die Glina-Kultur*, în C. Schuster, G. Crăciunescu, C. Fântâneau, *Zur Bronzezeit in Südromänien. Drei Kulturen: Glina, Tei und Verbicioara*, Bd. I, 21-83.

Schuster, Fântâneau 2007

C. Schuster, C. Fântâneau, *Die Glina-Kultur*, în C. Schuster, G. Crăciunescu, C. Fântâneau, *Zur Bronzezeit in Südromänien. Drei Kulturen: Glina, Tei und Verbicioara*, Bd. II (2006), 9-37.

Schuster, Popa 1995

C. Schuster, T. Popa, *Cercetări privind epoca bronzului în județul Giurgiu (investigațiile din anii 1986-1994)*, BMJTAG 1/1, 20-54.

Schuster, Popa 2000

C. Schuster, T. Popa, *Mogoșești. Studiu monografic*, Bibliotheca Musei Giurgiuvensis 1, Giurgiu.

Schuster, Popa 2001

C. Schuster, T. Popa, *The fire and the world of the living in the Romanian Bronze Age*, în C. Schuster, A. Comșa, T. Popa, *The Archaeology of Fire in the Bronze Age of Romania*, Bibliotheca Musei Giurgiuvensis 2, Giurgiu, 25-76.

Schuster, Popa 2007

C. Schuster, T. Popa, *Contribuție la repertoriul arheologic al județului Giurgiu. I. Cultura Tei*, BMJTAG IX-XII/9, 155-160.

Schuster, Popa 2008

C. Schuster, T. Popa, *Mironești. I. Locuri, cercetări arheologice, monumente și personaje istorice*, Bibliotheca Musei Giurgiuvensis 3, Giurgiu.

Schuster, Popa 2009a

C. Schuster, T. Popa, *Contribuție la repertoriul arheologic al județului Giurgiu. II. Cultura Glina*, BMJTAG 14/11 (2008), p. 83-89.

Schuster, Popa 2009b

C. Schuster, T. Popa, *Notă cu privire la Canis familiaris în mediul Glina*, Drobeta 18 (2008), 38-44.

Schuster, Popa, Mecu 2010

C. Schuster, T. Popa, L. Mecu, *Cercetări arheologice în județul Giurgiu. Așezarea de la Schitu „La conac”*, Drobeta 19 (2009), 2010, 128-137.

Sîrbu, Schuster, Popa 1997

V. Sîrbu, C. Schuster, T. Popa, *Noi descoperiri getice din județul Giurgiu (așezările de la Schitu, Bila, Cămineasca, Mironești, Mihăilești, Adunații Copăcenii, Mogoșești, Milcovățu, Letca Noua, Letca Veche)*, Istros 8, 237-255.

Ulanici 1978

A. Ulanici, *Date noi privind epoca bronzului în lumina săpăturilor arheologice de la Greci, jud. Ilfov*, în V. Vrabie (coord.), *Ilfov. File de Istorie*, București, 81-83.

Ulanici 1979a

A. Ulanici, *Săpăturile arheologice efectuate la Braneț în anul 1976*, CA 3, 27-38.

Ulanici 1979b

A. Ulanici, *Noi cercetări arheologice la Greci, jud. Ilfov*, CA 3, 9-26.

Ulanici, Trohani 1975

Ulanici, G. Trohani, *Săpăturile de la Greci, com. Grădiștea, jud. Ilfov*, CA 1, 77-100.

Abrevieri

BMJTAG = Buletinul Muzeului Județean „Teohari Antonescu”, Giurgiu.

CA = Cercetări Arheologice, București.

CAANT = Cercetări Arheologice în Aria Nord-Tracă, București.

CCDJ = Cultură și Civilizație la Dunărea de Jos, Călărași.

MemAntiq = Memoria Antiquitatis, Piatra Neamț.

PZ = Prähistorische Zeitschrift, Berlin etc.

SCIVA = Studii și Cercetări Arheologice și de Istorie Veche, București.

SlovArch = Slovenska Archeologia, Bratislava.

SympThrac = Symposia Thracologica, București etc.

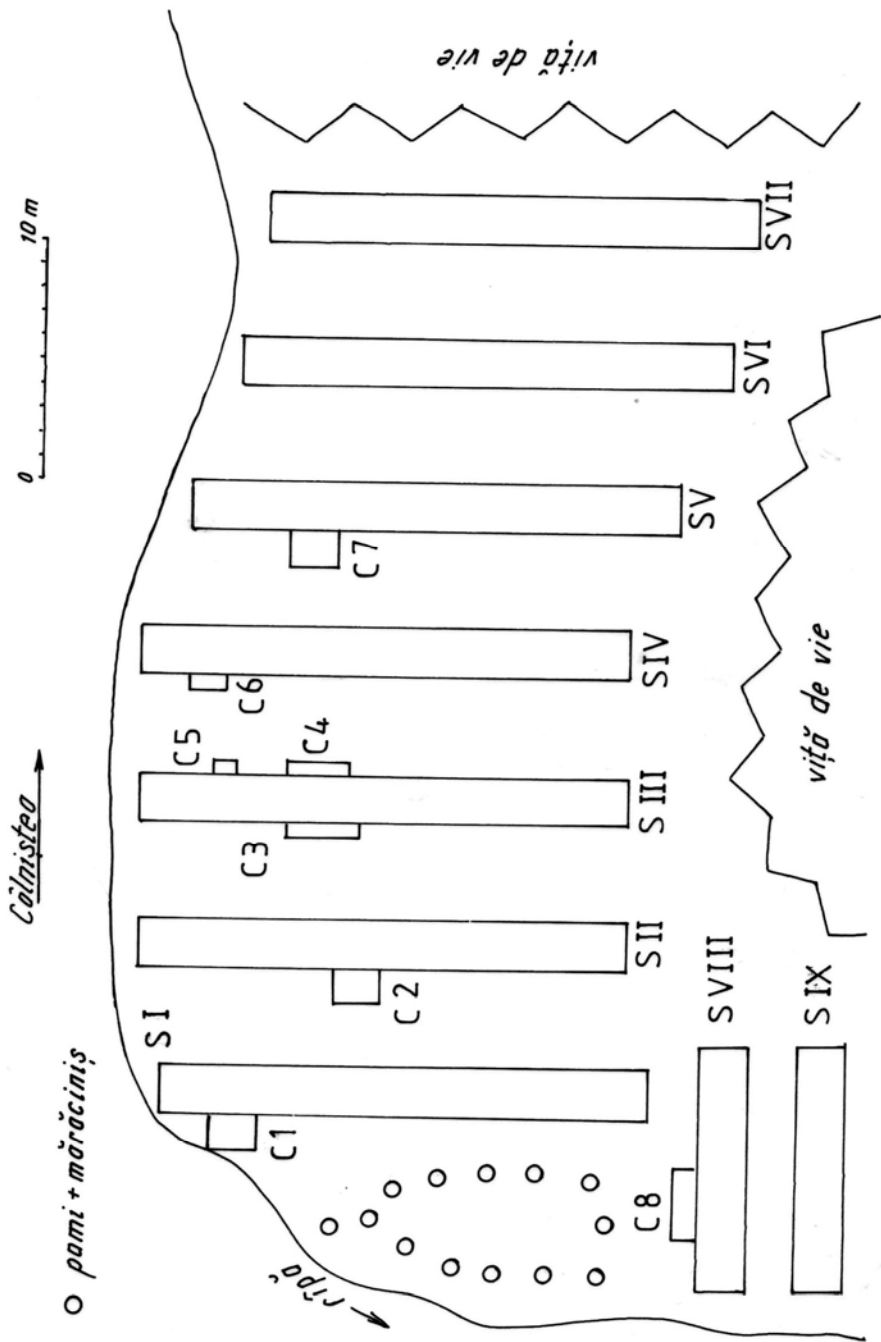
Eine bronzezeitliche Siedlung in Mittelmuntenien

(Zusammenfassung)

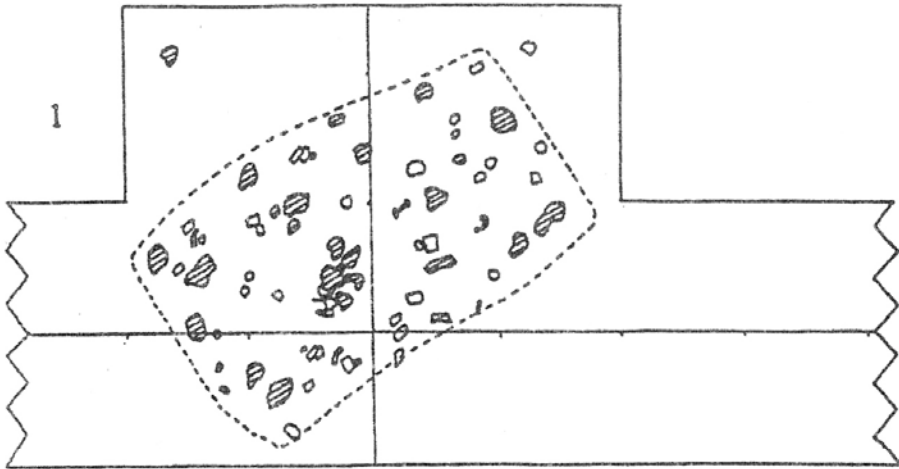
Die drei Autoren befassen sich mit den früh- und spätbronzezeitlichen Funden von Schitu-*Gaura Despei*. Im letzten Fall werden den Tei-, im ersten die Glina Komplexe und -materialien die nötige Aufmerksamkeit geschenkt. Es handelt sich hauptsächlich um zwei (G.7 und 12) Tei-Abfallgruben und sechs Glina-Häuser (Nr. 3-8) und zwei Gruben (G.3 und 6).

(Rezumat tradus de autori)

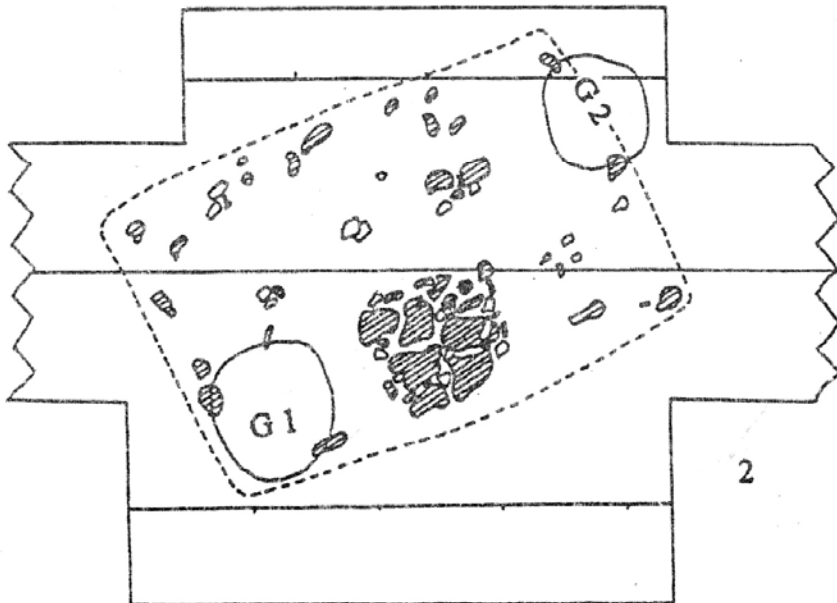

Pl. I. Schitu-Gaura Despei. Plan de situație.

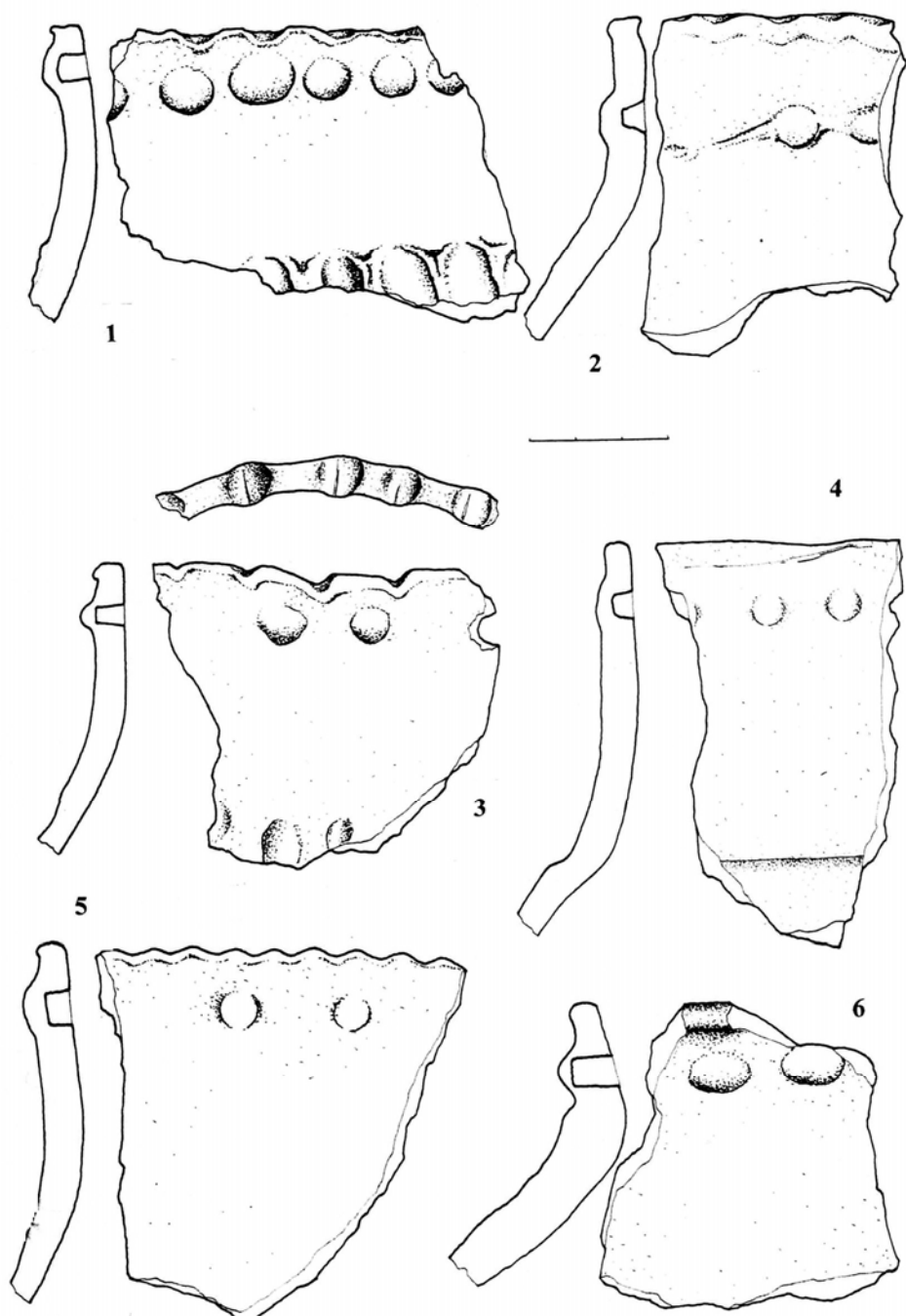

LEGENDA:

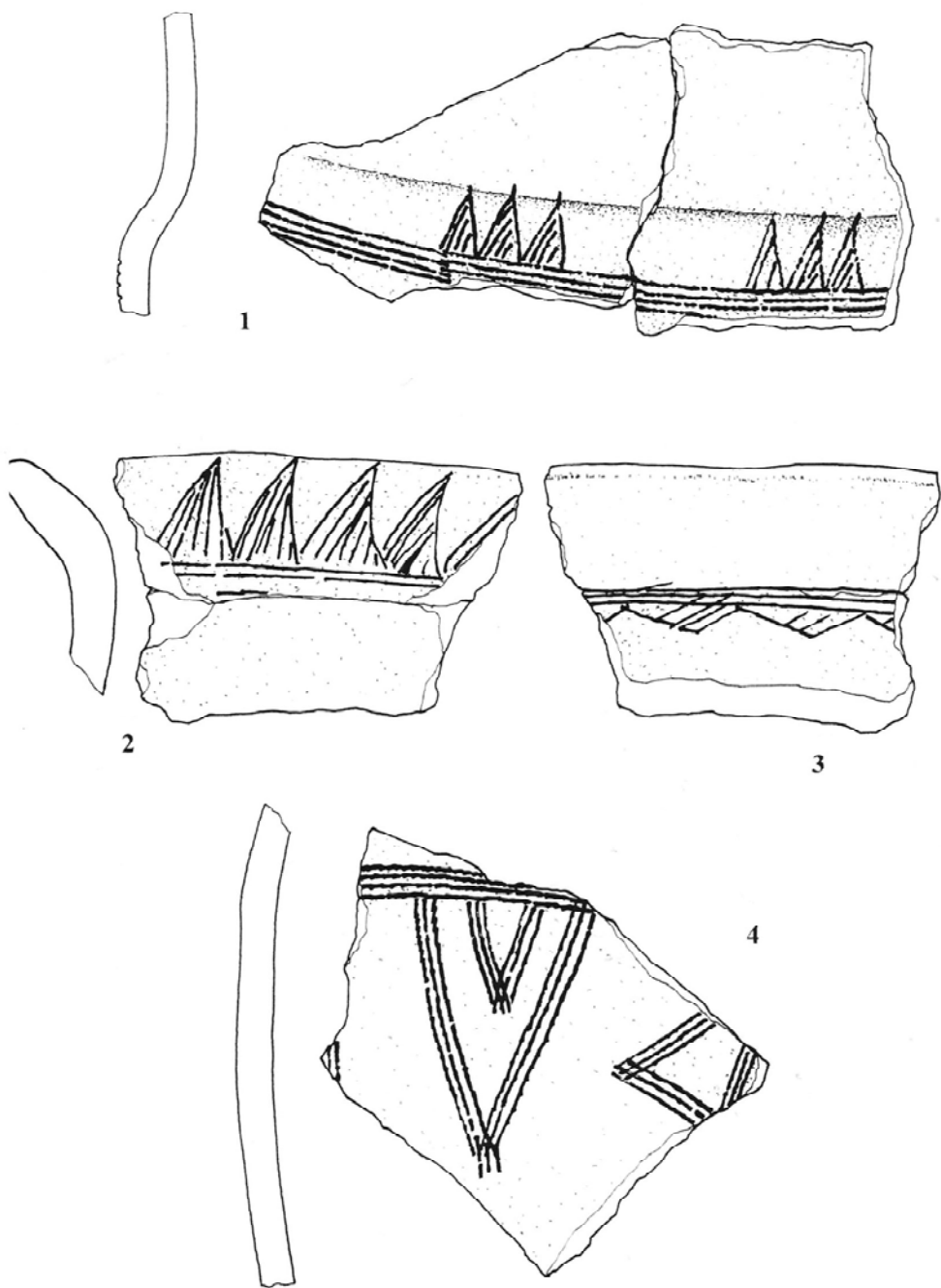
1	Chirpie	4	Piatră
2	Yatră de foc	5	Oș
3	Ceramică	6	Voz aproape întreg
		7	Perimetral probabil al locuitorilor

Pl. II. Locuințe Glina: 1 = planul L.3, 2 = planul L.7
Schitu-Gaura Despei (apud Schuster 1997a).

Pl. III. Ceramică *Glina*. *Schitu-Gaura Despei*.

Pl. LXII. Ceramică *Tei*. Schitu-Gaura Despei.